

Studieplan 2006/2007

MAVFF Master i velferdsforvaltning (kull 2006/2008)

Masterstudiet i velferdsforvaltning skal i første rekke gi kompetanse i å planlegge og tilrettelegge forholdene slik at brukere av helse- og sosialtjenestene inkluderes i samfunnet. Dette krever kompetanse i hvordan velferd forvaltes i en situasjon med omstilling, endringer av arbeidsmåter og ivaretagelse av brukernes behov og ønsker.

Masterstudiet er et tilbud til dem som ønsker kunnskaper og ferdigheter for arbeid som ledere, rådgivere eller utredere innen det helse- og sosialfaglige området på lokalt, regionalt og sentralt nivå. Studentene skal tilegne seg kunnskaper til å lede velferdsorganisasjoner og til å drive utviklingsarbeid innen velferdsområdet.

Faglig innhold

Studiet er bygd opp slik:

Obligatoriske emner - høstsemester (tilsammen 45 studiepoeng):

- Vitenskapsteori og forskningsmetode (15 studiepoeng) - går hver høst
- Velferdens organisering (15 studiepoeng) - Høst 2007
- Partnerskap i velferd (15 studiepoeng) - Høst 2006

Valgfrie emner - vårsemester (2 emner velges på tilsammen 30 studiepoeng):

- Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og familier (15 studiepoeng) - Vår
- Velferdspolitik 2: Velferd og globalisering (15 studiepoeng) - *(tilbys ikke Vår -07)*
- Velferdsrettslig emner (15 studiepoeng) - Vår -06
- Digital forvaltning (15 studiepoeng) - *(tilbys ikke vår -07)*

Valgfrie emner tilbys hver vår under forutsetning at det melder seg tilstrekkelig antall studenter. Det kan også velges emner fra Master i Velferdspolitik og Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn og unge.

Yrkesmuligheter

Masterstudiet er et tilbud til personer som ønsker kunnskaper og ferdigheter for arbeid som ledere, rådgivere eller utredere innen det helse- og sosialfaglige området på lokalt, regionalt og sentralt nivå. Studentene skal tilegne seg kunnskaper til å lede velferdsorganisasjoner og til å drive utviklingsarbeid innen velferdsområdet.

Opptakskrav

Bachelor i vernepleie, sosialt arbeid, barnevern eller tilsvarende. Personer med tilsvarende utdanning - sykepleier, førskolelærer, lærer, cand. mag.-grad el. l. kan tas opp etter individuell vurdering. Det stilles ikke krav om praksis for opptak, men praksiserfaring tillegges vekt ved opptak til studiet.

Undervisnings- og læringsmetode

I forbindelse med søknaden på studiet bes studenten skissere et faglig interesseområde sett i forhold til valgfrie emner og arbeid med masteroppgave. Dette følges opp ved studiestart da studentene skal utarbeide individuelle utdanningsplaner.

Det gis også mulighet for at studentene kan ta valgfrie emner ved en annen institusjon, disse emnene må søkes godkjent ved HiL. Det tilbys individuell veiledning i forbindelse med utarbeidelsen av individuelle utdanningsplaner. I utdanningsplanen skal studenten synliggjøre hvordan vedkommende planlegger sin egen studieprogresjon. I utdanningsplanen bør studentene også skissere et ønsket opplegg for en masteroppgave. Hensikten med det siste er å sikre at vedkommende ønsker å skrive om et emne hvor han/hun kan få kompetent veiledning ved HiL. Men enda viktigere er det å sikre at studenten allerede fra starten arbeider målbevisst for å bygge opp kompetanse til oppgaven og den fordypning som her kreves, og også at en kan komme i gang med arbeidet så tidlig at det blir realistisk å følge normert studieplan.

En godkjent utdanningsplan danner utgangspunktet for en kontrakt mellom studenten og høgskolen.

Studiet er tilrettelagt slik at det kan tas både som deltidsstudium over lengre tid, og som heltidsstudium over to år. Siden studiet er emnebasert, kan studentene ta ulike deler i ulikt tempo. Skillet mellom deltids- og heltidsstudier vil være fleksibelt, slik at det er mulig å veksle mellom dem ved å ta noen deler på fulltid og andre over lengre tid. Undervisning vil derfor bli organisert i samlinger som er tilgjengelige både for heltids- og deltidsstudenter. Dessuten vil en vesentlig del av kommunikasjonen mellom høgskolen/ lærerne og studentene skje via nett for begge studentkategoriene.

Eksamen

Skriving av essay på en avgrenset problemstilling innenfor de respektive emnenes temaområde, vil være en viktig evalueringsform. Essayene kan være teoretiske drøftinger eller bruk av teori på empiri som enten er hentet fra egen praksis eller gjennom innsamling av data.

I tillegg brukes andre eksamensformer, f eks hjemmeeksamen med oppgitt tema, muntlig eller skriftlig skoleeksamen.

Essayene skal normalt ha et omfang på 10-15 sider.

Det vil på emnene også bli lagt inn arbeidskrav som inngår i evalueringen i den forstand at disse

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

forutsettes godkjent for å kunne gå opp til eksamen Se for øvrig evalueringspunkt på hver emne.

Oppgavene evalueres med karakterer (A-F).

Masteroppgaven

Den helt sentrale evalueringsformen i studiet er masteroppgaven. Arbeidet med oppgaven utgjør 45 studiepoeng i masterstudiet. Det åpnes for at studenter kan samarbeide om masteroppgaven. Dette forutsetter i så fall at arbeidsomfanget for den enkelte tilsvarer samme nivå som om oppgaven ble løst individuelt.

Oppgaven evalueres av en bedømmelseskomite på 3 medlemmer, hvorav minst 1 er ekstern, og veileder skal være en av de interne. Oppgaven skal forsvares ved en muntlig eksamen.

Muntlig eksamen

Det avvikles en individuell avsluttende muntlig eksamen hvor bedømmelseskomiteen på masteroppgaven utgjør sensoratet. I den muntlige eksamen skal studenten forsvare masteroppgaven.

Det gis en samlet karakter for masteroppgave og muntlig eksamen etter karakterskalaen A-F.

Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer 1.10.06 ligger til grunn for eksamensavviklingen i masterstudiet.

Studiekostnader

Semesteravgift til SOPP, kopiavgift samt avgift for IKT-tjenester er på ca. 450,- per semester. Utgifter til samlinger, nødvendig litteratur og skolemateriell kommer i tillegg.

Heltid/ deltid

Heltid/deltid

Studielengde

2 år på heltid

Grad/ kompetanse

Masterstudium

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2006/2008

Godkjenningsorgan

Utdannings- og forskningsdepartementet

Godkjenningsdato

30.01.2005

Master i velferdsforvaltning: Oppbygging/emnestruktur (Studentene skal velge 2 valgfrie emner. Disse arrangeres i utgangspunktet hver vår)

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
1VITFORSK	Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP/MVF)	15	O	15			
VFP3006	Partnerskap i velferd	15	O	15			
MBUB2	Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier	15	V		15		
1MVPB1	Empowerment - perspektiver og praksis	15	V		15		
1MVPB2	Marginaliseringsprosesser i velferdssamfunnet	15	V		15		
1MVPB3	Velferdsrettslige emner	15	V		15		
MBUB1	Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid	15	V		15		
MBUB4	Barnevernsfaglig utredningsarbeid	15	V		15		
INN3006	Ledelse - strategi og endring	15	V		15		
1MVPB4	Velferdens organisering	15	O				15
1MVPOPPG	Masteroppgave	45	O				15
Sum:				30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

1VITFORSK Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP/MVF)

Navn:

Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP/MVF)

Kode:

1VITFORSK

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet omfatter vitenskapsteori og forskningsmetoder. Den delen som omhandler forskningsmetode er en videreføring fra BA-nivå spesielt når det gjelder det vitenskapsfilosofiske grunnlaget for kvalitative og kvantitative metoder. Undervisningen i forskningsmetode vil bli fulgt opp i seminarer knytte til arbeidet med masteroppgaven.

I vitenskapsteorien vil undervisningen i de ulike vitenskapsteoretiske posisjonene bli knyttet til forklaringsmodeller, menneske- og samfunnssyn og til diskusjonen om skillet mellom ulike vitenskaper. Nyanseringer og mellomposisjoner vil bli vektlagt ved å knytte undervisningen til historiske og aktuelle vitenskapsteoretiske debatter. Hovedvekten vil bli lagt på debattene innenfor samfunnsvitenskap, og spesielt på dem som har relevans for helse- og sosialfaglig arbeid og forskning.

Den delen som omhandler vitenskapelige metoder inkluderer både kvantitative og kvalitative metoder. Grunnlaget for metodene, den praktiske anvendelsen og etikken knyttet til dem vil være sentrale elementer i undervisningen. Det blir lagt vekt på å vise hvordan metodene brukes både i forskning og i profesjonelt arbeid. Disse metodene vil også være grunnlag for arbeid med masteroppgaven, og de vil bli fulgt opp i egne seminarer senere i studiet.

Læringsutbytte:

Vitenskapsteori og vitenskapelige metoder skal gi innsikt i vitenskapens filosofiske grunnlag og metoder som er nødvendig for et høyere grads studium. Målsettingen er at studentene skal utvikle forståelse for vitenskapelig kunnskap slik at de kan vurdere kvaliteten på kunnskapen, hvilke muligheter og begrensninger den har, og hvordan den kan anvendes i konkrete situasjoner. Det siste punktet krever at det oppøves fortrolighet med både kvantitative og kvalitative forskningsmetoder. Innenfor vitenskapsteorien skal studentene tilegne seg kunnskap om de sentrale vitenskapsteoretiske grunnposisjoner som empirisme, rasjonalisme, hermeneutikk, fenomenologi, kritisk teori og konstruktivism. Studentene skal oppøve etisk bevissthet i forhold til bruk av vitenskapelig kunnskap og metoder, og i forhold til ulike brukergrupper.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformene i emnet er en kombinasjon av forelesninger og arbeid med essay og forskningsdesign individuelt og i grupper. Det vil også bli gitt veiledning individuelt og gruppevis i forbindelse med studentarbeidene.

Emneeier:

MA Arbeid med barn og unge

Emne er obligatorisk for:

Master i Velferdspolitik (MVP), Master i Helse- og sosialfaglig arbeid (MBU) og Master i Velferdsforvaltning (MVF)

Emne er valgbart for:

Ingen

Arbeidskrav:

Ingen

Eksamensform:

I løpet av kurset skal studentene skrive et individuelt essay om en vitenskapsteoretisk problemstilling. Som avslutning på emnet blir det avholdt en 4-timers hjemmeeksamen der studentene prøves i kvalitativ og kvantitativ metode.

Essayet teller 75 % av den samlede karakteren. Den andre oppgaven teller 25 % av den samlede karakteren.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog, sosionom eller tilsvarende. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:

Både heltid og deltid

Studieår:

2006

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Emneansvarlig:

Halvor Fauske

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Alvesson, Mats og Sköldberg, Kaj: *Tolkning och reflektion : vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Studentlitteratur. Lund. 1994. Kap. 1-4, kap. 8 Totalt 207 sider

Hollis, Martin: *The Philosophy of Social Science. An introduction*. Cambridge University Press. Cambridge. 2002. Ch. 1- 7, 9, 11, 12 Totalt 217 sider

Chalmers, Alan F.: *Vad är vetenskap egentligen?*. Nora : Bokförlaget Nya Doxa 2003. Kap. 1 – 10, 15 Totalt 167 sider

Ringdal, Kristen: *Enhet og Mangfold* . Fagbokforlaget. Bergen. 2001. Kap. 3,4,5,12,13, 16,19 Totalt 190 sider

Kompendium (Kjøpes hos Storkopi)

1. Houston, S. (2001) Beyond social constructionism: Critical realism and social work. *British Journal of Social Work* vol. 31. 16 s.
2. Olsen, H. (2003) "Gode" kvalitative interview med "riktige" informanter. *Sosiologisk tidsskrift* nr. 2 2003 31 sider
3. Lincoln, Y. S. & Guba (2000) The only generalization is: There is no generalization. I R. Gomm, M. Hammersley & P. Foster (eds.) *Case Study Method, Key Issues, Key texts*. London: Sage Publications. 17 sider
4. Nordby, H. (2005) Livsverdener og begrepsbeherskelse. *Impuls* nr. 1 - 2005: 1-7. 7 sider
5. Nordby, H. (2005) The importance of knowing how to talk about illness without applying the concept of illness. *Nursing Philosophy* 2004: 30-40. 10 sider
6. Ruyter, K. H. (2003) *Forskningsetikkens spede begynnelse og tilblivelse: beskyttelse av enkeltpersoner og samfunn*. I: K. H. Ruyter (red.) *Forskningsetikk. Beskyttelse av enkeltpersoner og samfunn*. Oslo: Gyldendal Akademisk. 38 sider.

Level of course:

Master

VFP3006 Partnerskap i velferd

Navn:

Partnerskap i velferd

Kode:

VFP3006

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Partnerskap i velferd har fokus på partnerskap som styringsmodell og som arbeidsform.

Når det gjelder partnerskap som styringsmodell vil ulike teoretiske perspektiver presenteres og diskuteres. Perspektivene er knyttet til underliggende forutsetninger om hva som kjennetegner relasjonene mellom partene og hvordan partenes atferd påvirkes av den kontekst (styringssystem) de virker innenfor. Med utgangspunkt i et governance - perspektiv vil det skisseres ulike løsninger for hvordan samspillet mellom ulike etater, og offentlige og private aktører kan organiseres på best mulig måte.

Forholdet mellom ulike organisasjoner, dvs. et inter- organisasjonsperspektiv er vektlagt, og da særlig ulike former for sekundærorganisering som offentlig – offentlig partnerskap og partnerskap mellom offentlig og privat . Med private aktører mener vi både kommersielle og ikke kommersielle aktører, dvs. foretak, ideelle organisasjoner og lokalsamfunn. Studentene skal også bli i stand til, på en kritisk måte, å vurdere mulighetene og se noen av dilemmaene ved slikt samarbeid. Eksempelvis vil vi fokusere på utfordringer knyttet til at de samme offentlige og private aktører møter hverandre både som samarbeidspartnere og konkurrenter. I en slik sammenheng vil etikk være et sentralt tema.

For partnerskap som arbeidsform vil fokus bli rettet mot ulike arbeidsformer som kan tas i bruk innen et samarbeid mellom ulike parter. Sentralt vil være styring i situasjoner som er komplekse, dynamiske og under stadig endring, der samspillet mellom en rekke aktører vil være avgjørende for gode helse- og sosialtjenester. Her vil det også bli presentert og diskutert eksempler på noen nyere modeller eller tiltak som er aktuelle i norsk velferdsforvaltning for tida. Studentene skal tilegne seg en verktøykasse bestående av metoder for hvordan tverretatlig koordinering, nettverkssamarbeid og -ledelse på tvers av offentlig og privat sektor kan utføres i praksis. Vi vil her trekke på kjente prosjektverktøy og litteratur om prosjektledelse.

Læringsutbytte:

Hensikten med emnet er å gi studentene forståelse av, innsikt og ferdigheter i hvordan tverretatlig samarbeid og samarbeid mellom offentlige og private velferdsaktører kan organiseres i forvaltning av velferd.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Master i velferdsforvaltning

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studentene levere 2 godkjente arbeidskrav i form av skriftlige oppgaver i gruppe eller individuelt.

Eksamensform:

Studentene skal skrive et individuelt essay om et selvvalgt tema, men som faglig sett er innenfor emnet. Det er en obligatorisk veiledning før essayet innleveres.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:**Studieår:**

2006

Antall studenter:

40

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Baldersheim, Harald og Rose, Lawrence E. (red.) (2005): Det kommunale laboratorium. Teoretiske perspektiver på lokal politikk og organisering. Bergen, Fagbokforlaget. 2. utgave. Kapitlene 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11. (169 s.)

Bovaird, Tony and Löffler, Elke (eds.) (2003): Public Management and Governance. London, Routledge. (235 s.)

Pollitt, Christopher (2003): The Essential Public Manager. Maidenhead, Open University Press. Kap.3: Partnerships, networks, joined-up governance, the information age (and all that). [Resten av boka er pensum på Velferdens Organisering]. (30 s.)

Repstad, Pål (red.) (2004): Dugnadsånd og forsvarsverker – tverretatlig samarbeid i teori og praksis. Universitetsforlaget, Oslo, 2. utgave. Følgende kapitler:

Knudsen, Harald (2004): Samarbeid på tvers av organisasjonsgrenser. (55 s.)

Jacobsen, Dag Ingvar (2004): Hvorfor er samarbeid så vanskelig? Tverretatlig samarbeid i et organisasjonsteoretisk perspektiv. (40 s.)

Kompendium/artikler (kjøpes Storkopi):

Andersen, Jan; Askheim, Ole Petter; Begg, Ingvild Sigstad; Guldvik, Ingrid (2006): Brukerstyrt personlig assistanse. Kunnskap og praksis. Oslo, Gyldendal akademisk.

Kap. 8: Organisering av arbeidsgiveransvaret – betyr det noe? (23 s.)

Andersen, Ole Johan (2003): Offentlig - privat partnerskap: En ny kanal for lokal deltakelse og mobilisering. I Finstad, Nils og Aarsæther, Nils (red.). Utviklingskommunen. Oslo, Kommuneforlaget (16 s.)

Arbo, Peter (2002): Partnerskap – den nye universalløsningen? Plan 6/2002, s. 4-11. (8 s.)

Askheim, Ole Petter (2002): Personlig assistanse for funksjonshemmede – en nyskaping i den nordiske velferdsstaten. Tidsskrift for Velferdsforskning Vol. 5, nr. 1, 2002, s. 2-14. (12 s.)

From, Johan og Sitter, Nick (2002): Hva er Governance? Plan 6/2002, s. 22-25. (4 s.)

Jenssen, Synnøve (1995): Hierarki, spill eller deliberasjon? Mot nye former for samhandling mellom staten og kommunene?. I Eriksen, Erik Oddvar (red.): Deliberativ politikk. Demokrati i teori og praksis. Tano s. 130-149. (20 s.)

Lian, Olaug S. (2003): Når helse blir en vare. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Kap. 8: Tillit. (16 s.)

Lorentsen, Øivind og Berge, Alf Reiar (2006): Individuelle planer – Hva mener eierne? Respekt 1/2006, s. 44-49. (6 s.)

Lyngstad, Rolf (2000): "Regimeteori på norsk". Ei drøfting av regimeteori og forståinga av makt og innverknad i norske kommunar. Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift, Årgang 16, nr. 4/2000, s. 467-493. (22 s.)

Nylehn, Børre (1997): Organisasjonsteori. Kritiske analyser og refleksjoner. Kolle forlag.

Kap. 16: Prosjektorganisering. (17 s.)

Stoker, Gerry (1998): Governance as theory: Five propositions. International Social Science Journal. Vol. 50, no. 155, s. 17-28. (12 s.)

Støkken, Anne Marie (2004): En velferdshybrid i endring. Private barnevernsinstitusjoners samspill med det offentlige. Tidsskrift for Velferdsforskning, Vol. 7, No. 3/2004, s. 118-130. (11 s.)

Sørensen, Eva and Torfing, Jacob (2005): The Democratic Anchorage of Governance Networks. Scandianvian Political Studies, Vol. 28, No. 3/2005, s. 195-218 (22 s.)

Veggeland, Noralv (2003): Det nye demokratiet – et politisk laboratorium for partnerskap. Kristiansand, Høyskoleforlaget. Kap. 1: Fremveksten av avtalebasert flernivåstyring. (42 s.)

Westhagen, Harald mfl.(2002): Prosjektarbeid. Utviklings- og endringskompetanse. Oslo, Gyldendal akademisk, 5. utgave. Kap. 8: Ledelse, samarbeid og kommunikasjon. (24 s.)

Øyhaugen, Mari-Anne (2005): En ny og bedre tjeneste. Embla nr. 9/2005, s. 25-29. (5 s.)

Obligatorisk pensum - Internett:

St. meld. nr. 16 (2002-2003): Resept for et sunnere Norge. Folkehelsepolitikken. Kap. 8: Sammen om folkehelsen. Helsedepartementet, s. 73-87. (15 s.).

<http://www.odin.no/filarkiv/207656/STM0203016-TS.pdf>

St. prp. nr. 46 (2004-2005): Ny arbeids- og velferdsforvaltning. Kap. 7: Regjeringens forslag til en ny arbeids- og velferdsforvaltning. Arbeids- og sosialdepartementet, s. 59-85. (27 s.)

<http://www.odin.no/filarkiv/240178/STP0405046-TS.pdf>

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Jacobsen, Dag Ingvar (2004): Hvordan måles koordinering? Ulike strategier for empirisk forskning. I Repstad, Pål (red.): Dugnadsånd og forsvarsverker – tverretatlig samarbeid i teori og praksis. Universitetsforlaget, Oslo, 2. utgave.

Olsen, Leif Oscar (2004): Juridiske rammer for tverretatlig samarbeid. I Repstad, Pål (red.): Dugnadsånd og forsvarsverker – tverretatlig samarbeid i teori og praksis. Universitetsforlaget, Oslo, 2. utgave.

Pierre, Jon and Peters, B. Guy (2000): Governance, Politics and the State. London, Macmillan Press.

Level of course:

Master

MBUB2 Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Navn:

Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Kode:

MBUB2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Studenten skal tilegne seg kunnskap om samfunnsmessige forhold og endringer som bidrar til marginalisering av barn og unge, som f. eks fattigdomsproblematikk og rusavhengighet hos foreldre eller rusbruk blant ungdommene selv, og hva som kan gjøres for å motvirke at problemer oppstår. Tidlig intervensjon og støtte, opplæring og veiledning til foreldre med spesielle vansker har vist seg å ha stor forebyggende betydning. Skolens og barnehagens forebyggende betydning vil bli vektlagt, fordi disse institusjonene har særlig stor betydning i forhold til å fange opp utsatte barn og unge, og en viktig funksjon i forhold til å styrke barn og unges mestringsmuligheter gjennom å styrke deres skolefaglige og personlige kompetanse.

Studentene skal sette seg inn i nyere forskning om resilience- og mestringsforskning. Emnet har et generelt mestringsfokus og studentene skal kjenne til kognitive, atferdsorienterte og løsningsfokusede forståelsestradisjoner. Et spesielt fokus vil bli lagt på menneskers egne løsningsstrategier, herunder en drøfting av self-efficacy- begrepet, mestringsstillit-begrepet og språklige kontrollfunksjoner. Modulen vil vektlegge evne til å iverksette praktiske tiltak innefor en mestringsstradisjon.

Støtte i nettverket og gode sosiale relasjoner har vist seg å være en kritisk faktor for at utsatte familier, barn og unge skal mestre hverdagen. Nettverksbygging og ulike former for nettverkstiltak vil derfor være sentrale tema i denne modulen. Forutsetningen for vellykket forebyggende arbeid er imidlertid bevisstheten om at utsatte familier ofte sliter med sammensatte problemer som krever langsiktig, målrettet, samordnet og tverrfaglig innsats både på makro- og mikronivå (på samfunns og individnivå). I denne modulen vil derfor tverrfaglig og tverretatlig samarbeid stå i fokus.

Læringsutbytte:

Forebygging dreier seg om å redusere risikofaktorer i barn og unges liv, samt å styrke familien og de unges ressurser og kompetanse. Studentene skal opparbeide seg innsikt og kunnskap om marginaliserende prosesser som har uheldige konsekvenser for barn og unges velferd. Videre skal studentene utvikle forståelse for at forebygging dreier seg om å støtte prosesser i retning av at barn, unge og deres familie får økt makt over egen livssituasjon og derved settes i stand til finne løsninger på sine problemer. En sentral målsetting er at studentene skal tilegne seg forståelse for at forebyggende arbeid forutsetter tidlig, sammenhengende og selvstøttende innsats.

Det vil bli lagt vekt på at studentene skal tilegne seg oversikt over og kunnskap om universalforebygging som betegner prosesser som tar sikte på å hindre at problemer oppstår og som gjelder alle barn, unge og deres familier. Videre vil det bli lagt vekt på selektiv forebygging, som tar sikte på at studentene tilegner seg kunnskap og forståelse for hvordan de tidlig kan identifisere spesielle behov og forhindre at problemer utvikler seg. Forebyggende innsats krever langsiktig tverrfaglig og ofte tverretattlig innsats og samarbeid. I denne modulen vil det derfor være et viktig siktemål at studentene får erfaring med tverrfaglig samarbeid rettet mot forebyggende tenkning og tiltaksarbeid.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en veksling mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Studentene skal i løpet av emnet jobbe i tverrfaglige grupper med en problemstilling om forebygging rettet inn mot en selvvalgt brukergruppe. Oppgaven kan være en utredningsoppgave, utprøving av forebyggende tiltak, eller en drøfting av tema knyttet til forebyggende arbeid med barn, unge og deres familier.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneeier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk for noen studier

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

Ingen

Eksamensform:

Eksamen vil bestå av en gruppeoppgave om forebyggende arbeid, samt et individuelt foredrag om tverrfaglig, forebyggende arbeid.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

25

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Dato for godkjenning:

revisjon 15. des 2005

Emneansvarlig:

Halvor Fauske

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Bengel, J, Strittermatter, R, Willmann, H (1999): What keeps people healthy. The current State of Discussion and the relevance of Antonovsky`s salutogenetic model of health. Reserarch and pratice of helath Promotion Volum 4. Federal Center for Health Education. Kap 1, 2, 3 og 4 (S1-70) 70 sider (Elektronisk på Fronter)

Bjørge, T., Carlsen, Y: (1999). Vold, rasisme og ungdomsgjenger – forebygging og bekjempelse. Oslo: Tano Aschehoug. Del III. (s.139 – 241) 102 s

Cleaver, H., Unell, I., Aldergate, J. (2000): Children`s needs Parenting Capacity. The impact of parental mental illness, problem alcohol and drugs, and domestic violence on children`s development. London. The Stationary Office. 138s.

Haggerty, R. J., Sherrod, L. R., Garmezy, N. og Rutter, M. (1994) (red): Stress, risk and resilience in children and adolescents. Process, mechanisms and interventions. Cambridge: Cambridge University Press. Forord, kap.2, kap. 3, kap. 5. Kap. 8, kap. 10. 217s.

Watson, D. L. & R.G. Tharp (2001): Self-directed behaviour. California: Brooks Cole. Kap. 1, kap. 4, kap. 5 og kap. 7 s. 198-222. 108 s.

I kompendium (Kjøpes Storkopi):

Brumoen, H. (2000). I sannhetens Øyeblikk: Automatisert uønsket atferd, eller mestringstillit nok til å "presse fram" en ønsket handling. Nordisk psykologi, 52 (2), 83 – 94 11s.

Derisley, J. Cognitive Therapy for Children, Young People and Families: Considering Service Provision. *Child & Adolescent Mental Health*, Feb2004, Vol. 9 Issue 1. 15s.

Martin, J (2004): Self-Regulated Learning, Social Cognitive Theory, and Agency. *Educational Psychologist*, 30 (2). 135-145

Mrazek, P. J., Haggerty, R., J.(1994): Reducing Risk for Mental Disorders. *Frontiers for Preventive Intervention Research*. Washington D.C. National Academy Press (s.19- 29)..

Ogden, T. (1999): Antisosial atferd og barneoppdragelse. Parent management training som forelderopplæring. *Spesialpedagogikk* 6, 3-17. 15s.

Shirk, S. R. (2001). Development and cognitive therapy. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An international quarterly*, 15(3), 155-163. 8s.

Ryburn, M. & Atherton, C. Family Group Conferences: Partnership in Practice. *Adoption & Fostering* vol. 20 no. 1 p 16-23 Spr 1996. 7s

Sommerschild, H (1998): Mestring som styrende begrep. I Gjærum, B., Grøholt, B., Sommerschild, H (red): Mestring som mulighet i møte med barn, ungdom og foreldre. Universitetsforlaget. (s. 21 - 64). 45 s

(100 sider valgfritt) Totalt 859 sider

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Albee, G. W., Gullotta, T. P. (1997): Primary prevention works. *Issues in children's and families lives*. Thousand Oaks. National Mental Health Association, Sage publication. 289s.

Haggerty, R. J., Sherrod, L. R., Garmezy, N. og Rutter, M. (1994) (red): Stress, risk and resilience in children and adolescents. Process, mechanisms and interventions. Cambridge: Cambridge University Press. 243s.

Helland, H. Øia, T.(2000): Forebyggende ungdomsarbeid. Bergen : Fagbokforlaget

Brumoen, H (2000): Bygging av mestringstillit: Oslo: Gyldendal Akademisk

Level of course:

1MVPB1 Empowerment - perspektiver og praksis

Navn:

Empowerment - perspektiver og praksis

Kode:

1MVPB1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet vil presentere ulike tilnærminger til empowerment og det teoretiske og verdimessige grunnlaget for de ulike tilnærmingene. Den vil vise hvordan forskjellige forståelser av begrepet kan anvendes for å legitimere ulike velferdspolitiske veivalg. Betydningen av rettighetsperspektivet (tjenestebrukernes rettigheter som samfunnsborgere) innen en empowerment-tenkning med demokratiske og frigjørende siktemål vil bli vektlagt. Emnet vil videre legge vekt på hvilke konsekvenser og dilemmaer empowerment-perspektivet innebærer for profesjonsrollen i så vel direkte arbeid med brukerne (miljøarbeid) som i planleggingsarbeid og forvaltning. Sentrale dilemmaer vil for eksempel gjelde hvor grensen går for inngripen vs. den enkeltes rett til å bestemme over eget liv og mellom likhet/likebehandling vs. frihet for den enkelte til å definere innholdet i eget tjenestetilbud. Emnet vil tydeliggjøre hvordan empowerment-tilnærmingen må tilpasses ulike grupper tjenestebrukere og hvilke konsekvenser og spesielle dilemmaer dette skaper.

Læringsutbytte:

”Empowerment” eller myndiggjøring av tjenestebrukerne står i dag fram som en sentral politisk målsetting i velferdspolitikken. Tjenestebrukernes rett til innflytelse over sine tjenestetilbud og egen livssituasjon står i fokus. Emnet tar sikte på å skape forståelse hos studentene for årsakene til at empowerment-perspektivet har kommet så sterkt i fokus. Det vil vise hvordan begrepet kan fortolkes på ulike måter som gjenspeiler ulike velferdspolitiske verdier og at ulike politiske strømninger i dag søker å annektere empowerment-begrepet.

Emnet skal videre skape forståelse for dilemmaer som empowerment-tenkningen kan innebære for profesjonelle helse- og sosialarbeidere. Slike dilemmaer henger til dels sammen med begrepets uklare ideologiske ståsted, men også at fagpersoner som vil arbeide etter tilnærmingen kan oppleve at det forventes at de skal realisere ulike målsettinger som kan stå i motsetning til hverandre.

Samlet skal emnet skape forståelse for og innsikt i det teoretiske og verdimessige grunnlaget for empowerment og utvikle handlingskompetanse hos studentene til å kunne anvende dette grunnlaget i sitt arbeid med brukerne.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det er lagt til rette for fleksibel læring og varierte arbeids- og undervisningsformer vil derfor bli brukt. Læringen vil være problembasert, og det legges vekt på å utvikle et vitenskapelig perspektiv på praksis.

Arbeidsformene varierer fra tradisjonelle forelesninger og individuell lesning, til gruppearbeid og veiledning.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneeier:**Emne er obligatorisk for:**

Ingen

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik (MVP) og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen skal studentene i løpet av emnet levere 2 godkjente arbeidskrav.

Eksamensform:

Studentene skal skrive et individuelt essay der de skal drøfte anvendelsen av empowerment-teori i forhold til et case eller en problemstilling med utgangspunkt i praksisfeltet til helse- og sosialarbeidere. Det gjennomføres en muntlig høring omkring essayet.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2007

Antall studenter:

15

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Emneansvarlig:

Ole Petter Askheim

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Alm Andreassen, T. (2004): *Brukermedvirkning, politikk og velferdsstat*. Arbeidsforskningsinstituttets skriftserie 13, kap. 1, 2, 4 og 14 (125 s.)

Askheim, O. P. (2003): *Fra normalisering til empowerment. Ideologier og praksis i arbeid med funksjonshemmede*. Gyldendal Akademisk forlag, kap. 7-12.(100 s.)

Freire, P. (1999): *De undertryktes pedagogikk*. Gyldendal Akademisk, s. 9-111 (102 s.)

Lundberg, B. og Starrin, B. (2001): *Participatory Research – Tradition, Theory and Practice*. Karlstad University Studies 2001:1 (40 s.)

Lundemark Andersen, M, Nørlund Brok, P. Og Mathiasen, H. (2000): *Empowerment på dansk*. Dafolo forlag. (175 s.)

I Kompendium (Kjøpes Storkopi):

T. Andrews (2003) ” ”Nytt” ideologisk grunnlag for forebyggende helsearbeid. En diskusjon av syn på makt og endring” *Tidsskrift for Velferdsforskning*, vol. 6, nr. 1, s. 30 – 42 (12 s.)

Andrews, T. (2004): ”Fra ekspert til samarbeidspartner”. I R. Dahle og K. Thorsen (red.): *Velferdstjenester i endring. Når politikk blir praksis*, s- 74-94 (20 s.)

Askheim, O.P (2005): ”Personal assistance – direct payments or alternative public service. Does it matter for the promotion of user control?” *Disability & Society*, vol. 20, nr. 3, s. 247 – 260 (13 s.)

Barnes, M. og Walker, A. (1996): ”Consumerism versus Empowerment: a principled approach to the involvement of older service users”. *Policy and Politics*, vol. 24, no 4, s. 375-393 (18 s.)

Bollingmo, L., Ellingsen, K.E. og Selboe, A. (2005): ”Perspektiver på selvbestemmelse”. I Selboe, A, Bollingmo, L. og Ellingsen, K.E.: *Selvbestemmelse for tjenestenytere*. Gyldendal Akademisk, Oslo, s. 17-37 (20s.)

Braye, S. (2000): “Participation and Involvement I Social Care. An Overview”. I H. Kemshall og R. Littlechild (red.): *User Involvement and Participation in Social Care. Research Informing Practice*, s. 9-28 (19 s.)

Follesø, R. (2005): “Et avpolitisert barnevern?” *Norges Barnevern*, nr. 1, s. 15 – 22 (7 s.)

Goble, C. (2002): “Professional Consciousness and Conflict in Advocay”. I B. Gray og R. Jackson: *Advocacy and Learning Disability*, Jessica Kingsley Publishers, s. 72-88 (16s)

Hugemark, A. (1998): "Den kalkylerande medborgaren. Medborgarskap i förändring – exemplet den svenska välfärdsstaten" *Dansk Sociologi*, nr. 3, s. 23-35 (12 s.)

Mullender, A. (1996): "Groups as a Means of Empowerment: Facilitating Self-directed Change", I P. Parsloe (red.): *Pathways to Empowerment*. Venture Press, London, s. 125-140. (15 s.)

Nordahl, T. (2001): "Brukernes plass i tverrfaglig samarbeid". I M. Sandbæk (red.): *Fra mottaker til aktør*. Gyldendal Akademisk forlag, s. 243-260. (17 s.)

Ustvedt Christiansen, K. (1996): "Ressursorientert gruppearbeid I barnevernet", I M. Sandbæk og G. Tveiten (red.): *Sammen med familien. Arbeid i partnerskap med barn og familier*. Kommuneforlaget, s. 125-153 (27 s.).

Vabø, M. (2003): "Forbrukermakt i omsorgstjenesten – til hjelp for de svakeste?" I L. Widding Isaksen: *Omsorgens pris*. Gyldendal Akademisk forlag, s. 102-127. (25 s.)

Walmsley, J. (2002): "Principles and Types of Advocacy". I B. Gray og R. Jackson: *Advocacy and Learning Disability*, Jessica Kingsley Publishers, s. 24-37 (13 s.)

Ørstavik, S. (2002): "Det tvetydige brukerperspektivet – en teoretisk analyse". I R. Norvoll (red.): *Samfunn og psykiske lidelser*, Gyldendal Akademisk, s. 145-159 (14 s.)

Level of course:

1MVPB2 Marginaliseringsprosesser i velferdssamfunnet

Navn:

Marginaliseringsprosesser i velferdssamfunnet

Kode:

1MVPB2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Politikken rettet mot marginaliserte grupper er en viktig del av velferdspolitikken. De siste tiårene er det dokumentert gjennom levekårsundersøkelser at noen grupper i befolkningen har mer langvarige og sammensatte levekårsproblemer enn andre, og at det er tendenser til at sosiale ulikheter har økt. Funksjonshemmede har jevnt over dårligere levekår enn ikke-funksjonshemmede, blant ungdom, eldre, barnefamilier og innvandrere er det grupper som kommer dårlig ut på sentrale arenaer i samfunnet. Teoretisk kan ulikhetene i levekår forstås på ulike måter og på ulike nivåer. Noe forenklet er det teorier som har fokus på individuelle egenskaper som ferdigheter og kompetanse, rolleteoretiske forklaringsmodeller, teorier som har fokus på sosiale og kulturelle fellesskap, og teorier som har fokus på samfunnsmessige strukturer på makroplan.

Sentralt i emnet er forståelsen av begreper som marginalisering, sosial eksklusjon, sosial inklusjon. Videre vil det bli lagt vekt på sentrale teorier om marginalisering, økonomisk, sosialt og kulturelt, samt på empirisk kunnskap om marginaliserte grupper. Emnet omhandler også velferdspolitiske tiltak til å motvirke marginalisering.

Læringsutbytte:

Emnet omhandler prosesser som gjør at personer og grupper i befolkningen blir sosialt ekskludert på en eller flere viktige arenaer i samfunnet. Prosessene som fører til en slik eksklusjon kan betegnes som marginalisering. Marginalisering betegner prosesser som bidrar til at individer og grupper i liten grad deltar på arenaer som hvor det forventes at de skal delta. Det er et flerdimensjonalt begrep som omfatter arbeidsmarginalisering, levekårsmarginalisering, politisk marginalisering, sosial marginalisering og kulturell marginalisering.

Gjennom emnet skal studentene tilegne seg kunnskap om marginaliseringsprosesser på ulike nivåer i samfunnet, hvordan disse er knyttet til strukturelle forhold, og hvordan de kommer til uttrykk på aktørnivå. Studentene skal tilegne seg de sentrale teoriene om marginaliseringsprosesser og om begreper som sosial eksklusjon og inklusjon. Likeledes skal studentene skaffe seg kunnskap om, og innsikt i, hvilke grupper av befolkningen som rammes av marginaliseringsprosesser og hvilke levekår disse har. Et hovedpoeng er at studentene skal få innsikt i hvordan forståelsen av marginaliseringsprosessene har betydning for så vel hvordan marginaliserte grupper avgrenses, som hvordan politikken og tiltakene rettes mot disse gruppene. Studentene skal se sammenhengen mellom de marginaliserte gruppenes levekår og livssituasjon og de mer overordna politiske strømninger og målsettinger. Et hovedmål vil være at studentene skal få innsikt i hvordan målsettingene om deltakelse og likeverd kan realiseres og hvordan dette kan manifesteres i velferdspolitiske tiltak.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, individuelt arbeid seminarvirksomhet og diskusjoner i grupper basert på framlegg fra studentene. Det vil bli lagt vekt på å relatere de teoretiske problemstillingene til problemstillinger i dagens praksisfelt og studentenes erfaringer fra praksis.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk

Emne er valgbart for:

Emnet er valgbart for studenter ved: Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i velferdspolitik (MVP) og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studentene levere 2 godkjente arbeidskrav. Det ene arbeidskravet skal være forslag til opplegg for det individuelle essayet med selvvalgt problemstilling. Det andre vil være et utkast til oppgaven med en oppgitt problemstilling

Eksamensform:

Eksamen består av to individuelle oppgaver. Det er et essay med en selvvalgt problemstilling innenfor emnet. Dette teller 75 prosent av den samlede karakteren. Den andre oppgaven er basert på en oppgitt problemstilling. Denne oppgaven teller 25 prosent av den samlede karakteren.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2007

Antall studenter:

15

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Emneansvarlig:

Liv Johanne Solheim

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Med forbehold om mindre justering for våren 2007.

Obligatorisk pensum (bøker – kjøpes)

Askonas, P. And Stewart, A., 2000: *Social Inclusion – Possibilities and Tensions*

London, MacMillan (s.1-102)

Field, J., 2002: *Social Capital*, Routledge, (s.1-90)

Halvorsen, K. (red), 1996: *Mestring av marginalitet*, Cappelen Akademisk Forlag (150 s.)

Solheim, L., 2004: "Hjemløshet som sosialt problem" og "Mellom integrasjon og sosial eksklusjon: De hjemløse i mindre kommuner". I Dyb, E., L.J. Solheim og S.Ytrehus: *Sosialt perspektiv på bolig*. Oslo, Abstrakt forlag 2004 (45 s.)

Young, J., 1994: *The Exclusive Society*. London, Sage (200 s)

Kompendium/artikler (kjøpes Storkopi):

Abrahamson, P., 1997: *Combating poverty and social exclusion in Europe*. I Beck, Maesen and Walker (red.): *The Social Quality of Europe*. Bristol, The Policy Press (22 s.)

Fløtten, T., 2006: *Poverty and Social Exclusion – Two Sides of the Same Coin?*, s. 33- 75, Fafo-report 487 (43 s.)

Halvorsen, K., 2000: "Sosial eksklusjon som problem – En kritisk vurdering av begrepet sosial eksklusjon, med spesiell referanse til dagens Norge" i *Tidsskrift for Velferdsforskning*, nr. 3 (15 s.)

Munn, P., 2000: "Social Capital, Schools, and Exclusions " i *Baron, Stephen, John Field and Tom Schuller (red.): Social Capital – Critical Perspectives*, Oxford University Press (14 s.)

Orshansky, M. 1969: "How is poverty measured?" I *Monthly Labor Review*, February (5 s.)

Riggins, H., 1997: *The Rhetoric of Othering*. I Riggins (ed): *The Language and Politics of Exclusion*. London, Sage (30 s.)

Room, G.J. 1999: "Social Exclusion, solidarity and the challenge of globalization, I *International Social Welfare*, nr. 8: 166-174 (8 s.)

Høgskolen
i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Scheff, T. J. & B. Starrin, 2002: "Skam och sosiala band – om social underordning och utdragna konflikter" i Meeuwisse, A. og A.L. Swärd: *Perspektiv på sosiala problem*, Natur och Kultur, 2002 (17 s.)

Sunesson, S., 2002: "Beständig ojämlikhet – vem är en outsider?" I Meeuwisse, A. og H. Swärd, (red) : *Perspektiv på sosiala problem*. Stockholm, Natur och Kultur (21 s.)

Svedberg, L., 1995: *Marginalitet – ett socialt dilemma*. Lund, Studentlitteratur (50s.)

Totalt 812 sider

Level of course:

1MVPB3 Velferdsrettslige emner

Navn:

Velferdsrettslige emner

Kode:

1MVPB3

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Hovedtemaet som tas opp er forholdet mellom velferdsstat, rettssikkerhet og kommunalt selvstyre. Verdier og verdikonflikter i helse- og sosiallovgivningen og i rettsanvendelsen vil være et gjennomgående tema. Juridisk metode og normrasjonell beslutningsprosess vil bli særskilt behandlet. Forskjellen mellom rettigheter og rett til rasjonerte ytelser vil bli tatt opp.

Andre aktuelle tema er likhet og fordelingsrettferdighet, personlig autonomi og omsorg, integritetsvern, tvangsproblematikk og menneskerettigheter, samt prosessuelle og materielle krav ved bruk av tvang. Også ulike systemer for pliktetterlevelse vil bli gjennomgått, og individuelt ansvar for profesjonsutøvere sammenlignet med systemansvar for virksomheten vil bli belyst.

Ulike plikter i ulike roller er også tema som vil bli utdypet i dette emnet.

Læringsutbytte:

Formålet med denne modulen er å gi en fordypning i utvalgte emner innen fagområdet velferdsrett, og modulen inneholder både et forvalter-, bruker- og profesjonsperspektiv. Studentene skal skaffe seg innsikt i hvordan lover benyttes som styringsredskap for å nå de nasjonale målene for helse- og sosialtjenesten. Modulen har som mål å skape forståelse for de rettslige rammer ansatte i sosial- og helsetjenesten arbeider innenfor og øke kunnskapen om forholdet mellom velferdsstatens verdier, kommunalt selvstyre og enkeltindividers krav på rettssikkerhet. Det vil bli lagt vekt på at studentene skal forstå samspillet mellom de konkrete rettsreglene og det rettsfeltet de skal regulere, og hvordan ulike rettslige, faglige og etiske avveininger kan føre til behov for forskjellige typer regler.

Det legges videre vekt på å få frem de ulike måter å regulere rettigheter og plikter på i helse- og sosialtjenesten. Studentene skal gjennom denne modulen få en dypere forståelse av begrepene prosessuell og materiell rettssikkerhet, og herunder bli fortrolige med hvordan rettssikkerheten er ivaretatt i henholdsvis helse- og sosialtjenesten. Det er dessuten et viktig siktemål å øke kunnskapen om de ulike plikter som er knyttet til henholdsvis forvalterrollen, arbeidstakerrollen og profesjonsrollen.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen vil være en kombinasjon av forelesninger, veiledning i grupper og individuelt arbeid. For å sikre kontinuitet og sammenheng, forventes det at studentene arbeider individuelt og i grupper mellom samlingene. Studentene vil bli utfordret på å konstruere og løse juridiske problemstillinger.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Ingen

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik (MVP) og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

Det skal leveres et arbeidskrav som gruppeoppgave. Arbeidskravet må godkjennes før man kan gå opp til eksamen.

Eksamensform:

Eksamen vil bestå i å drøfte hvordan teori kan anvendes på et konkret case. Eksamensoppgaven er individuell med en selvvalgt problemstilling som skal godkjennes. Arbeidet med oppgaven starter på første samling og leveres ved emnets slutt.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Både heltid og deltid

Studieår:

2007

Antall studenter:

40

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Emneansvarlig:

Bente Ohnstad

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Kjønstad, Bernt, Kjellevoid og Hove (2000): *Sosial trygghet og rettssikkerhet*, Kap. I – VIII, Fagbokforlaget, 2. utgave (383 s.)

Kjønstad og Syse (2005): *Velferdsrett I*, Kap. 10, Gyldendal Norske Forlag AS, 3. utgave(95 s.)

Kjønstad og Syse (2004): *Velferdsrett III*, Doms- og materialsamling s. 11 – 232, Gyldendal Norske Forlag AS (221 s.)

Kompendium (kjøpes på Storkopi)

Ohnstad, B. (2003): *Rettigheter og plikter knyttet til de ulike roller i sosialtjenesten* i Kjønstad og Syse (red.): *Velferdsrett II*, Ad notam Gyldendal, 2. utgave 2003 (30 s.)

Kjellevoid, A. (2003) Verdier og verdikonflikter i sosialtjenesten i Kjønstad og Syse (red.): *Velferdsrett II* Ad notam Gyldendal, 2. utgave 2003 (24 s.)

Ohnstad, B. (2003): *Rettssikkerhet i helse- og sosialtjenesten sett i lys av den rettslige regulering av tjenesteyternes posisjon som henholdsvis myndighets- og profesjonsutøver*

Kritisk Juss 2004 (30) nr. 2 (20 s.)

Det forventes at studentene har aktuelle lover og forskrifter.

Det anbefales Aslak Syse (red.) *Lovsamling for helse- og sosialsektoren*

Gyldendal Akademiske (siste utgave)

Level of course:

Master

MBUB1 Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid

Navn:

Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid

Kode:

MBUB1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Relasjonsarbeid er viktig i alt helse- og sosialfaglig arbeide med barn, unge og familier. Kompetanse i relasjonsarbeid omfatter blant annet å kunne etablere, opprettholde og avslutte en relasjon, analysere og bearbeide egne bidrag til relasjonen, tåle ulike følelser og reaksjoner hos brukerne og seg selv, samt å vedlikeholde en allianse og holde ut et kontaktforhold over tid. Relasjonsarbeid skjer innenfor ulike kontekster, og omfatter mellom annet kartleggende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende/habiliterende og lindrende virksomhet.

Tilnærmingen til relasjonsarbeid er helhetlig, og det vil bli lagt opp til prosesser som bidrar til å utvikle relasjonskompetanse hos den enkelte, samt å knytte teori til de erfaringene som studentene har fra praksisfeltet.

Studenten skal fordype seg i et fagområde enten på egen arbeidsplass eller i praksis på en arbeidsplass som høgskolen godkjenner. Ved at veiledning og undervisningen skal foregå i grupper under samlingene ved høgskolen, vil studentene også få innblikk i medstudenters fordypningsområde.

Læringsutbytte:

Studentene skal

- tilegne seg ferdigheter i kommunikasjon og samhandling med ulike brukere og med brukere i ulike kontekster
- tilegne seg kunnskap om og innsikt i det vitenskapelige grunnlaget for ulike tilnærminger i relasjonsarbeid
- utvikle selvinnsett og evne til selvrefleksjon
- tilegne seg innsikt i og kunnskap om deltagende observasjon som grunnlag for utviklingsarbeid

Undervisnings- og læringsmetode:

Det er lagt til rette for fleksibel læring og varierte arbeids- og undervisningsformer vil derfor bli brukt. Læringen vil være problembasert, og det legges vekt på å utvikle et vitenskapelig perspektiv på praksis.

Arbeidsformene varierer fra tradisjonelle forelesninger og individuell lesning til gruppearbeid og veiledning.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneier:**Emne er obligatorisk for:**

Emnet er ikke obligatorisk

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

Studentene skal ha gjennomført to individuelle arbeidskrav for å kunne gå opp til eksamen.

Eksamensform:

Studentene skriver et essay med en begrunnet problemstilling fra det området som hun/ han har valgt å fordype seg innenfor. Problemstillingen skal ha både en teoretisk og empirisk forankring, og essayet skal inneholde refleksjon over egne yrkesrelevante erfaringer.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Studieår:**

2007

Antall studenter:

40

Emneansvarlig:

Inger Marie Bakke og Anne-Marie Aubert

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Bråten, S. (2004): *Kommunikasjon og samspill - fra fødsel til alderdom* . 2. utgave, Universitetsforlaget, Oslo, 2004. S.15-174.

Eide, H. og Eide, T.: *Kommunikasjon i praksis. Relasjoner, samspill og etikk i sosialfaglig arbeid* . 1. utgave, Gyldendal Norsk forlag, Oslo, 2004. S.15 – 123, 155-299.

Eide, S.B, Grelland, H. H., Kristiansen, A., Sævareid, H.I., og Aasland, D.G.: *Fordi vi er mennesker*. Fagbokforlaget, Bergen, 2003: 11-111.

King, E: *Barnesamtaler – Det anerkjennende samværet og samtalens betydning for barn med samspillsvansker* . Gyldendal akademiske, Oslo 2006 (227 sider)

Løvlie Schibby, A-L: *En dialektisk relasjonsforståelse i psykoterapi med individ, par og familier*. Universitetsforlaget, Oslo, 2002. S. 17- 120, 233-263, 292-301, 346-368.

Aamodt, L. G.: *Familien mellom mange hjelpere*. Refleksjoner i sosialfaglig arbeid. Fagbokforlaget, Bergen, 2005. Side 7- 48, 66-157, 170-182.

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Abrahamsen, G.: *Et levende blikk. Samspillsobservasjon som metode for læring*. Universitetsforlaget, Oslo, 2004.

Bakke, I.M. og Aubert, A-M.: *Hvordan kan observasjon av relasjonelt samspill bidra til økt profesjonell kompetanse i møte med funksjonshemmede brukere?* Paper til 1. nasjonale konferansen om Forskning om funksjonshemmede. Lillehammer 20. – 21. september 2004.

Fangen, K.: *Deltagende observasjon*. Fagbokforlaget, Bergen, 2004.

Lorentzen, P.: *Fra tilskuer til deltager. Samhandling og kommunikasjon med voksne utviklingshemmede*. Universitetsforlaget, Oslo, 2003.

Hedenbro, M. og Wirtberg, I *Samspillet kraft. Marte Meo – muligheter til utvikling* . Oslo: Kommuneforlaget, Oslo, 2002.

Haram, A.: *Dialogens kraft. Når tanker blir stemmer*. Oslo: Universitetsforlaget, Oslo, 2004.

Larsen, E.: *Miljøterapi med barn og unge. Organisasjonen som terapeut*. Universitetsforlaget, Oslo, 2004.

Lindbæk, B.: *Kommunikasjonsverksted i sosialt arbeid* . Høgskoleforlaget, Kristiansand, 2004.

Løvlie Schibby, A-L: *En dialektisk relasjonsforståelse i psykoterapi med individ, par og familier* . Universitetsforlaget, Oslo, 2002.

Nilsen, S. (1999): *Vi er internasjonale. En studie av innvandrerkvinnens hverdagsliv i krysspress mellom underordning og frigjøring*. Gøteborgs Universitet Institusjon för socialt arbete. Skriftserie, nr. 5, 1999.

Nygren, P.: *H andlingskompetanse – Om profesjonelle personer*. Gyldendal Akademiske, Oslo, 2004.

Sætersdal, B. Og Heggen, K.. *I den beste hensikt? "Ondskap" i behandlingssamfunnet* . Oslo: Akribe Forlag, 2002.

Øvreide, H. : *Samtaler med barn. Metodiske samtaler med barn i barnevernsinstitusjoner* . Høgskoleforlaget, Kristiansand, 1995.

Level of course:

Master

MBUB4 Barnevernsfaglig utredningsarbeid

Navn:

Barnevernsfaglig utredningsarbeid

Kode:

MBUB4

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Barnevernforskning er et relativt ungt forskningsområde. I NOU 2000:12 *Barnevernet i Norge* fremholdes det, med referanse til norsk og internasjonal forskning, at det er grunn til å reise tvil om i hvilken grad beslutningene i barnevernet preges av vitenskapelighet og rasjonalitet (NOU 2000:12, s. 112). Med utgangspunkt i den faglige kompleksiteten og den store maktutøvelsen knyttet til utredningene i de mest alvorlige sakene, er det viktig å gi studentene dypere forståelse av utredningsarbeidets teori og metodikk samt de juridiske og etiske aspektene som preger dette arbeidet.

Studentene vil lære hvordan utredningsarbeidet kan støttes av den forskningen som finnes på dette området, den grunnleggende logikken i det barnevernfaglige og juridiske grunnlaget i utredningsarbeid samt å reflektere over etiske dilemmaer i denne type arbeid. Studentene skal sette seg inn i eksempler på teoretisk forankrede metoder som er utformet som standardiserte modeller for barnevernsfaglig utredningsarbeid og trene seg i å anvende slike modeller med utgangspunkt fra en realistisk kasuistikk. I forbindelse med en slik ferdighetstrening vil de teoretiske, metodiske, juridiske og etiske aspektene som har relevans i de ulike konkrete sakene systematisk bli interfoliert som en integrert del i studentens læringsprosess.

Utredningene er ulike fra sak til sak og gjennom å trene seg i utredningsmetodikken skal studentene få økt forståelse av at utredningene skal være i samsvar med sakenes egenart. I barnevernloven og retningslinjene for saksbehandlingen står det bl.a. at undersøkelsen ikke skal gjøres mer omfattende enn formålet tilsier, og at fremgangsmåten må være tilpasset sakens alvorlighetsgrad. Dette er en av grunnene til hvorfor spesielt forholdet mellom det barnevernsfaglige skjønnet og det juridiske skjønnet i utrednings- og beslutningsprosesser blir vektlagt i undervisningen.

Læringsutbytte:

Undervisningen skal øke studentens teoretiske og metodiske yrkeskompetanse for *praktisk gjennomføring* av slikt barnevernsfaglig utredningsarbeid i ulike kontekster. I denne forbindelse vektlegges hvordan utredningen kan utformes slik at arbeidet med *barnets beste* i fokus sikrer et *helhetssyn*, samt at en sikrer barns og foreldres *rettssikkerhet*, et nært *samarbeid med familien* samt viktige *etiske aspekter*. Videre skal studenten tilegne seg *forskningsresultater* som fra ulike teoretiske perspektiver belyser barnevernsfaglig utredningsarbeid og kvalitetsutvikling/sikring av slikt arbeid. Her er målsetningen å øke evnen til *kritisk refleksjon* over utredningsarbeid, samt å bidra til studentens forutsetninger for i egen yrkespraksis løpende å kunne *evaluere* og *videreutvikle* metodikken i utredningsarbeidet i tråd oppstilte kvalitetsmål og de erfaringer som gjøres i praksis.

Undervisnings- og læringsmetode:

Emnet er utformet ut fra en pedagogisk filosofi om *problembasert* og *situert* læring, hvor selve *forholdet mellom teori, metode og praktiske verktøy* innenfor ulike kontekster vektlegges systematisk. Som en rød tråd gjennom hele emnet skal studentene arbeide med en konkret metodisk modell for barnevernsutredninger med utgangspunkt i et realistisk kasus-materiale. Parallelt med dette arbeidet vil studenten involveres i en veksling mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid med et innhold som på ulike måter knytter an til den løpende ferdighetstreningen innen utredningsarbeid. I praksis må en utreder ofte presentere og begrunne sin utredning muntlig, f. eks. i forbindelse med behandling av saker i fylkesnemnda. Trening i ferdigheter av relevans for situasjoner som krever muntlig framstilling av en sak vektlegges derfor også. Den oven for beskrevne læreprosessen avsluttes derfor med at studentene skal presentere resultatet av det simulerte kasusbaserte utredningsarbeidet i nærvær av – og i dialog med – de lærere som representerer de faglige tilnærminger som fokuseres i undervisningen, nemlig barnevernfag, juss og etikk. Nettbasert kommunikasjon mellom studenter og studenter og lærere er en del av arbeidsformen mellom samlingene.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studentene ha fått godkjent arbeidskrav bestående av:

- utvikling av en skriftlig barnevernfaglig begrunnet plan for utredning av en sak på grunnlag av et kasus
- muntlig presentasjon av og begrunnelse for nevnte utredningsplan i nærvær av lærere og andre studenter. Arbeidet med arbeidskravet er et gruppearbeid og starter på første samlingen.

Eksamensform:

Eksamen gjennomføres som individuell skriving av et essay om utredningsarbeid, hvor forholdet mellom teoretiske, juridiske og etiske aspekter skal drøftes.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:

Semester:

Vår

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2007

Antall studenter:

10

Emneansvarlig:

Bjørn Arne Buer

Vedlegg:

[Pensum MBUB4 V2005](#) 0 B

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Buer, B. A. Omsorgssvikt og mishandlingsdiskursen. Forskningsrapport nr. 121/2005 Høgskolen i Lillehammer 2005. 107 s.

Egelund, T. og Sundell, K. Til barnets beste. Undersøkelser af børn og familier – en forskningsoversikt. Hans Reitzels Forlag AS, København, 2001, 263 s.

Nygren, P (1997) Profesjonelt barnevern som barneomsorg. Fra teori til verktøy. 2 utgav, Ad Notam Gyldendal, Oslo 1997, 300 s.

Lindboe, K. Barnevernrett. 4. utgave, Universitetsforlaget, Oslo, 2003.

Kap. 1, Kap. 2.6,2.7,2.8, Kap. 3, Kap. 7

Kompendium/artikler (kjøpes Storkopi):

Eriksen, E. O. (2001) Demokratiets sorte hull. Om spenningen mellom fag og politikk i velferdsstaten. Abstrakt forlag, Oslo, Kap. 4

Fauske, H. Forståelse, forklaring og konstruksjon av sosiale problemer. Sosiologi i dag nr. 4, 1997. s. 5-23

Halsa, A. Psykisk syk mor – hva strever syke foreldre med i omsorgen for sine barn? Skolepsykologi, Nr. 3, 2004

Lingås, L. G. Etikk og verdivalg i helse- og sosialfag. Gyldendal Akademisk, 3. utgave, Oslo, 2003, s. 181 – 197

Masten, A. S. og Coatworth j. D. The Development of Competence in Favorable and Unfavorable Environments. American Psychologist Vol. 53, No. 2, 1998

Skorstad, B. Profesjonsetikk. I Eide, Botnen og Skorstad Etikk – utfordring til ettertanke i sosialt arbeid. Oslo: Gyldendal Akademisk Oslo, 2005

Aadland, E. Etikk for helse- og sosialarbeidere. 3. utgave. Det Norske Samlaget, Oslo, 2000 s. 49 – 86

Level of course:

INN3006 Ledelse - strategi og endring

Navn:

Ledelse - strategi og endring

Kode:

INN3006

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet kombinerer ledelsesteori og strategilitteratur med teorier om endring og læring i organisasjoner. Innholdsmessig er emnet bygget opp rundt følgende fire tematiske elementer:

(1) Det første elementet gir en bred innføring i ulike tilnæringsmåter i studiet av hvordan ledelse kan forstås i ulike organisasjonsmessige kontekster.

I denne delen vil vilegge vekt på mer generelle perspektiver, teorier, modeller og trender i studiet av ledelse.

(2) Det andre elementet tar for seg ledelsens arbeid med utvikling, endring og iverksetting av en strategi for virksomheten. Et analytisk rammeverk for arbeid med strategispørsmål vil bli gjennomgått og drøftet kritisk. Det vil bli lagt vekt på det ressursbaserte faglige perspektiv i behandlingen av strategiarbeid for offentlig forvaltning.

(3) I det tredje elementet vil vi ta opp ulike perspektiver, teorier og modeller for endring og læring i organisasjoner. Vi vil ta for oss teorier om ulike typer av endringer og endringsprosesser og vil legge særlig vekt på å se utviklingsarbeid og endringer i offentlige virksomheter i relasjon til teorier og modeller om organisasjonslæring, innovasjon og kunnskapsledelse.

(4) I det fjerde elementet vil vi ta opp de endrings- og stabiliseringskrefter som er aktuelle og gjør seg gjeldende i ulike offentlige virksomheter. Videre vil vi ta for oss ledelsens rolle i og strategier og metoder for iverksetting av endringer og for håndtering av ulike former for motstand mot forandring.

Læringsutbytte:

Formålet med emnet 'Ledelse - strategi og endring' er at studentene tilegner seg forståelse for og innsikt i ulike tilnæringsmåter i studiet av ledelse og i utøvelse av lederrollen i en tid preget av store endringer og omstillinger i offentlige sektor.

Ulike perspektiver, teorier og trender i synet på ledelse, ledelsesutvikling og lederpraksis vil bli behandlet. Emnet skal også gi en oppdatert oversikt over debatten om overgangen fra tradisjonell forvaltning og styring i offentlige virksomheter til en mer profesjonalisert ledelsespraksis, der allmenn leder-kompetanse og ulike former for ledelsesprinsipper og styringssystemer blir vektlagt i sterkere grad.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen vil vekse mellom forelesninger, individuelt arbeid, gruppearbeid, plenumsdiskusjoner og institusjonsbesøk. Det stilles krav om aktiv deltagelse fra studentens side.

Emneier:**Emne er valgbart for:**

Master i moderne forvaltning, Master i innovasjon og næringsutvikling

Eksamensform:

Individuelt, skriftlig arbeid over oppgitt eller selvvalgt tema innen emnets faglige ramme over en periode på 1 uke.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2007

Antall studenter:

25

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:**Litteratur som forutsettes kjent:** (eller tilsvarende)

Busch, Tor, Erik Johansen og Jan Ole Vanebo: *Endringsledelse i det offentlige* . Universitetsforlaget, 2003.

Grønhaug, Kjell, Odd Hellsøy, Geir Kaufmann: *Ledelse i teori og praksis*. Fagbokforlaget 2001.

Jacobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik: *Hvordan organisasjoner fungerer. Innføring i organisasjon og ledelse*. Fagbokforlaget, 2002.

Obligatorisk pensum, kjøpes Mjøs bok:

Hennestad, Bjørn W. og Øivind Revang i samarbeid med Fred H. Strønen (2006): *Endringsledelse og Ledelsesendring. Endringslæring for praktisk orienterte teoretikere og reflekterte praktikere*. Oslo: Universitetsforlaget Kap 3-9 (s. 82 – 226), 144 s.

Jakobsen, Erik W. og Lasse B. Lien (2001): *Ekspansjon. Strategi for forretningsutvikling*. Oslo: Gyldendal. 210 s.

Selznick, Philip (1997): *Lederskap*. Oslo: Tano Aschehoug. 111 s.

Sørhaug, Tian (2004): *Managementalitet og autoritetens forvandling. Ledelse i en kunnskapsøkonomi*. Bergen: Fagbokforlaget. 300 s.

I kompendium: (kjøpes Storkopi)

Brunsson, Nils (1991): "Målstyring og virksomhetsplanlegging som forvaltningspolitisk strategi" i Lægred, P (red) *Målstyring i virksomhetsplanlegging i offentlig sektor*. Bergen: LOS-senteret. Alma Mater (sidene 13-26) 13 s.

Eriksen, Erik Oddvar (1997): "Kommunikativ ledelse – institusjonsledelse i en demokratisk tidsalder" i Byrkjeflot, H. (red): *Fra styring til ledelse*. (s. 303 – 419) Bergen: Fagbokforlaget. 27 s.

Friedmann, Ken og Johan Olaisen (red)(1999): *Underveis til fremtiden – kunnskapsledelse i teori og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget

-Kap 1: Ken Friedman og Johan Olaisen: Knowledge management. (s 14 – 30) 16 s.

-Kap 2: Jon-Arild Johannesen, Johan Olaisen og Bjørn Olsen: Kunnskapsledelse: Fra industrisamfunnet til kunnskapssamfunnet. (s. 30 – 55) 25 s.

-Kap 6: Bente R. Løwendahl og Øivind Revang: Strategi, ledelse og organisasjon i en postindustriell virkelighet. (s.104-126) 22 s.

Kaplan, R og D. Norton (2000): Having trouble with your Strategy? Then map it. *Harvard Business Review*, sept/okt. (s. 167-176), 9 s.

Kaplan, R og D. Norton (1992): The balanced scorecard – measures drives performance, *Harvard Business Review*, jan/febr. (s. 71-79), 8 s.

Moss Kanter, Rosabeth (1993): *Men and Women of the Corporation*. New York: Basic Books (Introduction s. 15-47), 32 s.

Mintzberg, H, B. Ahlstrand og J. Lampel(1998): And over here ladies and gentlemen: The strategic management beast. I: Mintzberg, H, B. Ahlstrand og J. Lampel (eds) *Strategy Safari: A guided tour through the wilds of strategic management*. (s. 2-21) London: Prentice Hall. 19 s.

Nylehn, B (1997): *Organisasjonsteori – kritiske analyser og refleksjoner*. (s. 163-186) Oslo: Kolle forlag. 24 s.

Sahlin-Andersson, Kjerstin og Lars Engwall (red)(2002): *The Expansion of Management Knowledge*. Stanford, Cali: Stanford Business Books

-Kap 1: Sahlin- Andersson og Lars Engwall: Carriers, Flows and Sources of Management Knowledge. (s. 3-33). 30 s.

-Kap 6: Røvik, Kjell Arne: The Secrets of the Winners. Management Ideas that Flow. (s. 113-145) 32 s.

Skogstad, Anders og Ståle Einarsen (red)(2002) *Ledelse på godt og vondt*. Bergen: Fagbokforlaget

-Kap. 2: Byrkjeflot, Haldor: Ledelse på norsk: Motstridende tradisjoner og idealer? (s 41 – 61) 20 s.

-Kap.18: Colbjørnsen, Tom: Byråkratiets endelikt? Ledelse av fleksible organisasjoner og selvbevisste medarbeidere. (s 377-401) 24 s.

Til sammen på emnet: 1066 sider

Level of course:

Master

1MVPB4 Velferdens organisering

Navn:

Velferdens organisering

Kode:

1MVPB4

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Kravet om å være omstillingsdyktig kan føre til at endring blir et mål i seg selv, uten at en foretar en nødvendig klargjøring av hva som er hoved-målene, og evaluere hvordan dagens modell fungerer. Dette kan føre til at en blir et offer for myter og moter når det gjelder organisasjons-messige løsninger. I dette emnet vil en arbeide for at deltakerne skal få et reflektert forhold til omstilling, forankret i at omstillingsarbeidet må ta utgangspunkt i en analyse av nå-situasjonen og det ønskede målet. Ut fra det må en så velge virkemidler med bakgrunn i de krav som stilles til virksomheten (at den er offentlig mv.) Emnet har derfor en organisasjonsteoretisk forankring, og retter seg mot offentlig forvaltning på ulike nivåer. Med utgangspunkt i generell organisasjonsteori, og konkrete studier av endringsarbeid i forvaltningen, vil det bli lagt vekt på å øve deltakerne opp til å kunne analysere egen organisasjon og de muligheter og utfordringer en står overfor. En viktig del av dette er å diskutere styrker og svakheter ved ulike organisatoriske løsninger.

Læringsutbytte:

Offentlig sektor generelt, og velferdstjenestene spesielt, utfordres i dag av krav om omstilling og økt kostnadsbevissthet. I omstillingsarbeidet er det viktig at en både har kunnskap om de spesielle krav som stilles til velferdstjenestene, og om styrker og svakheter ved ulike organisasjonsmessige løsninger. Målet med dette emnet er å gi deltakerne innsikt, slik at de får et reflektert forhold til hvordan en må velge organisasjonsmodeller ut fra virksomhetens hovedmål. Innsikten kan brukes både til konkret handling, og til å se sammenhengen mellom organiseringen og brukernes velferd.

Undervisnings- og læringsmetode:

Emnet baserer seg på en veksling mellom forelesninger, seminarer og individuelt arbeid. Ut fra emnets innhold blir det viktig å diskutere teoriens anvendelse på konkrete eksempler. Penum gir muligheter til det, men det kan også være aktuelt å trekke inn konkrete eksempler som deltakerne kjenner.

Emneeier:**Emne er obligatorisk for:**

Master i velferdsforvaltning

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU) og Master i Velferdspolitik (MVP)

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studentene 2 godkjente arbeidskrav

Eksamensform:

Eksamen vil bestå i at deltakerne skriver et individuelt essay om et selvvalgt tema, men som faglig sett er innenfor emnet og hvor pensumlitteratur benyttes. Det er en obligatorisk veiledning før essayet innleveres.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

40

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Emneansvarlig:

Jan Andersen

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Christensen, Tom; Læg Reid, Per; Roness, Paul G; Røvik, Kjell Arne (2004): *Organisasjonsteori for offentlig sektor*. Universitetsforlaget, Oslo. (183 sider)

Levin, Morten og Klev, Roger (2002): *Forandring som praksis – læring og utvikling i organisasjoner*. Kap. 1-8 og kap. 11. Fagbokforlaget, Bergen. (108 sider)

Opedal, Ståle; Stigen, Inger Marie; Laudal, Thomas; Tovsen, Marit (red.) (2003): *Flat struktur – er det veien å gå ?* Kommuneforlaget, Oslo. (38 sider)

Pollitt, Christopher (2003): *The Essential Public Manager*. Kap. 1, 2, 4, 5, 6. Open University Press, Maidenhead. (148 sider)

Ramsdal, Helge og Skorstad, Egil J. (2004): *Privatisering fra innsiden*. Kap. 1-8 og kap. 14. Fagbokforlaget, Bergen. (159 sider)

I kompendium (Kjøpes Storkopi)

Flermoen, Solveig (2001): "Ledelse". Kap. 7 i Flermoen, Solveig: *Søkelys på organisasjon og ledelse*. Fagbokforlaget, Bergen. (37 sider)

From, Johan og Kolberg, Lars (2003): "Konkurransetsetting som moderniseringsstrategi". Kap. 1 i From, Johan mfl: *Hvor moderne? Konkurransetsetting i offentlig sektor*. Abstrakt forlag, Oslo. (37 sider)

Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan (2002): "Organisasjonskultur". Kap. 4 i Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan: *Hvordan organisasjoner fungerer*. 2. utgave. Fagbokforlaget, Bergen. (36 sider).

NOU 2004: 13 En ny arbeids- og velferdsforvaltning. Om samordning av Aetats, trygdeetatens og sosialtjenestens oppgaver. Kap. 2 Sammendrag s. 13-29. (16 sider)

St. prp. nr. 46 (2004-2005): Ny arbeids- og velferdsforvaltning. Arbeids- og sosialdepartementet. Kap. 1 En ny arbeids- og velferdsforvaltning – hovedpunkter s. 5-18. (13 sider).

Vabø, Mia (2004): "Effektivitet og kvalitet i omsorgstjenesten – en dragkamp mellom nye og gamle styringsidealer". Kap. 9 i Dahle, Rannveig og Thorsen, Kirsten (red.): *Velferdstjenester i endring*. Fagbokforlaget, Bergen. (25 sider)

Yukl, Gary (2002/2004): "Å lede organisasjonsendringer". Kap. 5 i Martinsen, Øyvind L. (red.): *Perspektiver på ledelse*. Gyldendal Akademisk, Oslo. (38 sider)

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Level of course:

1MVPOPPG Masteroppgave

Navn:

Masteroppgave

Kode:

1MVPOPPG

Studiepoeng:

45

Emnebeskrivelse:

Det selvstendige arbeidet utgjør 45 studiepoeng og tilsvarer ett og et halvt semesters fulltidsarbeid for studentene. Inntil tre studenter kan samarbeide om oppgaven. Sidetallet trenger ikke å øke med antall forfattere, men en vil stille større krav til prosjektets omfang og arbeidsmengde. Det forventes at alle forfattere har bidratt med omtrent likeverdig innsats.

Undervisnings- og læringsmetode:

Oppgaveseminar

Oppgaveseminar vil bli gitt som et tilbud til studentene og har som mål å gi en orientering om de regler og retningslinjer som utgjør rammen for det selvstendige arbeidet. Studentene skal her bli gjort kjent med de problemer og vansker som kan oppstå i forbindelse med planlegging og gjennomføring av ulike former for oppgaver, f.eks. teoretiske oppgaver, empiriske undersøkelser, kasuistiske analyser eller delstudier innen større forskningsprosjekt.

Ved gjennomgang av aktuelle oppgaveplaner skal studentene få erfaring med å avgrense og analysere en problemstilling, utarbeide disposisjon for oppgaven og å legge en realistisk arbeidsplan for å gjennomføre et selvstendig arbeid.

Veiledning

Studenter har krav på veiledning med oppgaven. Studenter som utfører empiriske forskningsarbeider kan få veiledning i den statistiske behandling av data, men en forutsetter at studentene normalt selv skal utføre sine dataanalyser.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Master i velferdspolitik (MVP), Master i velferdsforvaltning (MVF) og Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn og unge (MBU)

Eksamensform:

Den helt sentrale evalueringsformen i studiet er masteroppgaven. Arbeidet med oppgaven utgjør 45 studiepoeng i masterstudiet. Det åpnes for at studenter kan samarbeide om masteroppgaven. Dette forutsetter i så fall at arbeidsomfanget for den enkelte tilsvarer samme nivå som om oppgaven ble løst individuelt.

Oppgaven evalueres av en bedømmelseskomite på 3 medlemmer, hvorav minst 1 er ekstern, og veileder skal være en av de interne. Oppgaven skal forsvares ved en muntlig eksamen.

Det avvikles en individuell avsluttende muntlig eksamen hvor bedømmelseskomiteen på masteroppgaven utgjør sensoratet. I den muntlige eksamen skal studenten forsvare masteroppgaven.

Det gis en samlet karakter for masteroppgave og muntlig eksamen etter karakterskalaen A-F.

Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer 1.10.06 ligger til grunn for eksamensavviklingen i masterstudiet.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Fullført 45 studiepoeng obligatoriske emner og 30 studiepoeng valgfrie emner på Master i velferdspolitik.

Sensorordning:

Semester:

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

30

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Undervisningsspråk:

Norsk

Level of course: